

„Кризите се различни, но лекциите што ги учиме од нив се слични“, рече во своето воведно обраќање Бранимир Јовановиќ од Виенскиот институт за меѓународни економски студии на денешниот (28 февруари 2022 година) Регионален форум насловен како „**Влијанието на Ковид-19 врз економијата, со посебен фокус на социјалната економија**“. Тој се осврна не само на кризата предизвикана од Ковид-19 туку и на таа во најава, **предизвикана од војната меѓу Русија и Украина.**

Според него, кризата во најава ќе влијае низ пет канали и тоа:

зголемување на цените

што веќе предизвикува инфлација која, според проценките на Виенскиот институт во Северна Македонија ќе изнесува

просечно 5% на годишно ниво

. Влијание ќе има и

отсуството на директните инвестиции од Русија

која, во регионот на Западен Балкан е четврти по големина инвеститор. Покрај тоа, се очекува

побавен раст во ЕУ

која пак е најголемиот трговски партнер на Западен Балкан и

поголеми каматни стапки

на меѓународните пазари.

The image is a screenshot of a Zoom Webinar. The main window displays a video of a man with dark hair, glasses, and a headset, identified as Branimir Jovanovic. Above the main video, there is a row of smaller video thumbnails for other participants: GRC MCMS, Aleksandar Krzhalovski, Partners Albania-Reso, Barbara Sadowska, Zampini, Daniela, and Valentina Velickovska. The right sidebar shows a list of participants, including Afërdita Pustina, Agon, Aleksandar Stankovic Participant, Aleksandra Savevska, and Alis Mustafa_PA. Below the participant list is a chat window with a message from Branimir Jovanovic: "economy mr, bytyci, organizer and rest of participants. We had and excellent training few years earlier regarding IPA with Mr. Bytyci. To all interested for cooperation would like to use opportunity and post contact email: info@kosova.info". The Zoom control bar at the bottom includes buttons for Unmute, Start Video, Participants (66), Q&A, Polls, Chat, Share Screen, Raise Hand, Pause/Stop Recording, Interpretation, and Leave.

„Една од лекциите која треба да се научи од искуството со Ковид-19 е дека **економската криза не може да се спречи**“

, вели Јовановиќ. Тој истакна дека е важно владите да преземат дејствија и дека оние земји кои во текот на пандемијата тропале повеќе, полесно се опоравувале.

Регулирањето на цените, особено на храната и енергенсите

, според него е во ред. Иако пандемијата не правеше разлика меѓу богатите и сиромашните, иако личело дека сите се во иста бура, сепак, не сите имале исти бродови. Тој потенцираше дека

пристапот до здравствени услуги за богатите бил полесен

. Тој смета дека Владата треба да ја насочи

помошта кон помалите компании

кои имаат проблем да ја преживеат кризата, а не кон големите профитабилни бизниси. По оваа криза, не треба да се пропушти шансата и да не се направат потребните промени.

Даниела Зампини од Меѓународната организација на трудот истакна дека секоја препорака за политика мора да биде упатена не само до Владите туку и до организациите на работодавачи и синдикатите. Таа ја истакна трансформативната моќ на кризата и ниското ниво на социјална заштита. Според неа, на крстосницата на вработувањето и социјалната заштита треба да се бараат решенијата кои, ако ги нема, за неколку години ќе ги зголемат бројките на пасивно население. „Младите луѓе поминаа лошо во време на пандемијата“, рече Зампини, „не можеа да најдат вработување, останаа со родителите, знаењата и вештините што ги стекнале со текот на времето еродираат“, додаде таа.

The image displays a Zoom webinar interface. The main video feed shows a woman with dark hair speaking. The top gallery includes participants from GRC MCMS, Aleksandar Krzhalovski, Branimir Jovanovic, Barbara Sadowska, Partners Albania-Reso, and Valentina Velickovska. The chat window on the right contains a message from Afërdita Pustina regarding cooperation with Mr. Bytyci. The bottom gallery shows participants from Finance Think, Anto Jankovic, and Anto Jankovic - CEPS. The Zoom control bar at the bottom indicates 70 participants and a recording in progress.